

Nedergaard i Kaastrup

Af JULIUS HVAMSTRØM

DA NOGLE AF DANMARKS førende og mest kendte Slægter baade adelige og ikke adelige kan føres tilbage til Nedergaard i Kaastrup, kan det maaske interessere at se lidt ikke alene paa nogle af Ejerne, men ogsaa paa de Fæstere eller Bønder, der har haft deres Liv og Virke paa denne lidt afsides beliggende Gaard.

Efter Traps Danmark skulde Nedergaard oprindelig have været en Hovedgaard, men nogen rigtig Hovedgaard har Nedergaard ikke været saa langt tilbage i Tiden, som vi kan følge den. Ejeren af Ullerupgaard Kongel. Cancelliraad Movrids Kønig Lelius kalder den nok ved et Skifte 1729 for en Hovedgaard, muligvis fordi han ejer flere Gaarde i Kaastrup, men baade disse Gaarde og Nedergaard var da Fæstegaarde under Ullerupgaard. Da Præsten i Hillerslev 1638 indsender Stof til den lærde Ole Worm om sine Sognes Fortid, nævner han heller ikke noget om Hovedgaarden Nedergaard, han siger kun, at den var en Enstedgaard. Og i Præsteindberetningen 1568 navngives Nedergaard slet ikke, men er talt sammen med de andre Gaarde i Kaastrup. Imidlertid er det rigtigt, at de første Beboere vi kender i Nedergaard var Adelsfolk, nemlig Brødrene Jep og Lasse Bildt, der nævnes ca. 1490. De tilhørte en Slægt, der var vidt forgrenet og som sikkert havde lange Rødder i Thy. En Karen Jepsdatter Bildt, der nævnes 1483 i Haagaard, Sønderhaa, kunde maaske være en Fæster til dem, og en Per Bildt, der paa samme Tid nævnes i Vesløgsgaard, kunde maaske være deres Fætter. Om Jep og Lasse Bildts Forældre ved vi slet ikke noget, men vi kan være sikre paa, at Brødrene ikke som Fremmede er kommen til Nedergaard, men at de har arvet den efter deres Forældre eller nærmeste Slægtninge. Og det ligger nær at antage, at deres Forfædre ikke alene har ejet Nedergaard, men ogsaa alle Gaardene i Kaastrup. Og disse Forfædre har da med nogen Ret kunnet kalde Nedergaard for deres Hovedgaard.

Ved Arv efter Arv er Godset i Kaastrup bleven delt til flere og flere, og da Brødrene saa vidt det kan ses ikke har tilgiftet sig noget Gods af Betydning, er det ikke store Mængder af Jordegods de ligger inde med. Antagelig har de ikke ejet stort mere end hver sin Halvdel af Nedergaard, som de sikkert ogsaa har beboet. Ved Skiftet efter Jep Bildt, som holdtes i Aalborg 1493 hedder det: Vi Henning Kurt, Niels Yqersen, Fru Bendit og Morten Mortensen har i dag siddet over en Forligelse og Søskenkskifte mellem hæderlige og velbaarne Mænd Movrids Nielsen, Aagaard, paa Jep Bildts Børns Vegne og Lasse Bildt paa egne Vegne. Lasse Bildt udlagde Movrids Nielsen 2 pd. Korn i en øde Gaard i Kaastrup, dog med det Skel, at Movrids selv skulde indløse den med 20 Mark Penge af Provst Henrich. De 2 pd. Korn udlagde Lasse Bildt for den Broderdel Jep Bildts Børn havde i Nedergaard. At de ovennævnte Personer i Skiftet hørte til den nærmeste Slægt er der ingen Tvivl om, og som vi ser, var nogle af dem ikke helt ringe. Det er endvidere interessant at lægge Mærke til, at det saa at sige er de samme Familier, der ejer Gaardene i Kaastrup 1568. De har ogsaa ejet dem 1493 og længe før den Tid. Jep Bildt var gift med Ane Jonsdatter (Viffert), der senere blev gift med Tomas Tomsen

(Sehested) til Vellingshøj. Fra dem stammer den kendte Sehested-Slægt, der ca. 100 Aar senere og fremefter spillede en Rolle i Landets Historie.

Skiftet i Aalborg 1493 maa vel forstaas saaledes, at Lasse Bildt bliver Eneejer af Nedergaard, men da der ikke er fundet mere om ham, ved vi ikke noget om hvorlænge, han har holdt Nedergaard, eller om han har haft Efterkommere til at overtage den. Vi ved faktisk ikke noget bestemt om Nedergaards Ejendomsforhold, før vi af Præsteindberetningen 1657 faar at vide, at den tilhører Kr. Skeel til Fussingø. Men maaske vi kan tænke os til lidt.

Som allerede nævnt navngives Nedergaard ikke 1568, og det kan saaledes ikke ses, hvem der ejer den. Men da Nedergaard og Nedergaards Mølle altid har hørt sammen, og da Otto Brahe til Knudstrup staar som Ejer af en Gaard og en Mølle maa det være ham, der paa det Tidspunkt er Ejer af Nedergaard, og fra ham maa den være gaaet i Arv til Sønnen Sten Ottesen Brahe og fra ham igen til Datteren Sofie Stensdatter Brahe, der var gift med Jørgen Lunge til Odden. Da deres Datter Margrethe Lunge 1649 bliver gift med Kr. Skeel og i Medgift fik Boddum Bisgaard og mere Gods, saa har Nedergaard været med heri. Det stemmer da ogsaa med, at Nedergaard i Fussingøs Jordebog nævnes under Boddum Bisgaard. Fra Kr. Skeel gik den i Arv til Sønnen Mogens Skeel, der 1688 afhændede baade den og Møllen samt en mindre Gaard i Kaastrup (Poul Skrædders) til Enevold Nielsen Berregaard, som senere lagde Nedergaard under Ullerupgaard. Og her forbliver den saa, til den bliver lagt under Gaarden Tøfting i Øster Vandet. Det maa være sket 1751. Ejeren af Ullerupgaard Lars Pedersen Toft køber da Momtoft af Poul Jensen Tøfting, som saa nok har sikret sig Nedergaard imod at afstaa Momtoft.

Efter Poul Tøftings død maa Sønnen Jens Tøfting være blevet Ejer af Nedergaard. I Hartkornspecifikationer nævnes han fra 1778 til 1790 som Ejer af Nedergaard, og han har sikkert ejet den til sin Død 1793. Efter hans Død bliver Tøfting og det dertil hørende spredte Gods delt mellem hans Søsken, og en af disse Arvinger maa saa have afhændet Nedergaard enten til Bennet Jensdatter eller hendes Søn Kr. Larsen, som i Slutningen af 1790-erne bliver Mand i Nedergaard.

Det er allerede nævnt, at Nedergaards Tilværelse i 1500-Tallet ligger helt i Mørke. Den første Fæster vi kender i Gaarden er Anders Tomsen, der nævnes først i 1600-Tallet og indtil 1620. En Mads Andersen, som 1646 sidder i Nedergaard og ikke kan yde, hvad han skal, er maaske en Søn af Anders Tomsen. Da vi hele Tiden maa regne med, at Nedergaard endnu er delt i 2 Halvdele, maa der ogsaa have været en Fæster paa den anden Halvdel. Først i 1646 kender vi denne Fæster, nemlig Anders Pedersen, som vi ved lidt mere om end de andre Fæstere i samme Periode. Da hverken Anders Pedersen eller hans Kone har nogen Tilknytning til Kaastrup, maa han være kommen ind i Nedergaard ved Hjælp af sine Forbindelser. Han havde sidst været Raadmand i Thisted, men i sine unge Dage været Skriver hos Lensmanden paa Ørum Slot Reynholdt Heydersdorf. 1626 klager han til Kongen over,

at han ikke kan faa gjort op med Heydersdorf, og Kongen skriver igen til Lensmanden, at han maa se at faa Regnskabet i Orden. Men det kan godt have taget lang Tid og maaske har de faaet Balance i Regnskabet ved, at Anders Pedersen ved Heydersdorfs Hjælp bliver puttet ind i Nedergaard. Anders Pedersen har sikkert ikke alene været en oplyst Mand, men ogsaa en anset Mand. I al sin Tid i Kaastrup er han sammen med Niels Pedersen Bisgaard Kirkeværge og han har ført Kirkens Regnskab, som de 2 Mænd en Gang imellem maatte gøre Rede for i Skrivestuen paa Mariager Kloster. Men nogen velhavende Mand har Anders Pedersen ikke været. hans Sønners Uddannelse har kostet ham mere, end Nedergaard kunde holde til, og derfor maatte han laane sig frem, hvor han kunde. Saaledes laante han 1656 100 Slettedalere af Peder Madsen, der var Tolder i Thisted og tillige Ridefoged paa Ørum Slot. De 100 Slettedalere, der var beregnede til 54 Skilling, skulde enten betales tilbage med 24 Td. Byg eller i rede Penge i 3 Terminer 1658-59-60 og med paaløbne Renter. Men Anders Pedersen naaede ikke at faa noget af det betalt. Da han døde 1665 eksisterede Gælden stadig, og der var kommen mere til. I Kirkeregnskabet hedder det: Eftersom salig Anders Pedersen tilforn Kirkeværge her i Sognet blev en Sum Penge skyldig til Kirken, og efter hans Død fandtes stor Besværing, saa haver dog Kirkeværgerne, som nu er, uden Forsømmelse at indfordre det allermeste, han til Kirken er skyldig, saafremt de ikke selv vil det udlægge.

Den 18. April 1666 var hans Enke Karen Villadsdatter stævnet til Hillerslev Ting for at gøre Rede for Gælden til Peder Madsen, men hverken hun eller nogen anden paa hendes Vegne var mødt. Hun blev da dømt til at betale de 100 Slettedalere eller ogsaa 24 Td. god Byg til Peder Madsen inden 15 Dage, ellers faar han Udvisning i hendes Fæstegaard, Løssøre og hvad findes kan.

Hvad videre er sket vides ikke, men der er sikkert kommen en mindelig Ordning i Stand. Karen Villadsdatter beholdt Nedergaard til sin Død 1688. Maaske hun ikke har opholdt sig ret meget paa Gaarden i sine sidste Aar. Hun døde hos Datteren i Vandborg Præstegaard, og herfra førtes hun til Kaastrup, hvor hun nedsattes i Kirken ved Mandens Side. Efter Gravstenen i Kaastrup Kirke havde Anders Pedersen og Karen Villadsdatter 7 Søønner og 6 Døtre, men vi kender kun:

1. Rasmus Andersen, Amtskriver først over Bøvling og Lundenæs Amter og senere over Odense Gaards med flere Amter.
2. Villads Andersen ligeledes Amtskriver over Bøvling og Lundenæs. Han ligger begravet i Ringkøbing Kirke, hvor der før har været et Gravmæle over ham og hans Hustru. Det er nu nedbrudt.
3. Emmike Andersen, der ogsaa kaldte sig Nedergaard. Først Student i Roskilde 1656. Derefter studerede han nogle Aar i Udlandet i Strasbourg og Orleans. I den sidste By udgav han et Katalog over Biblioteket trykt 1664. Det er fra disse Aar hans Bekendtskab med Griffenfeldt stammer, og det er sikkert ved hans Hjælp, at han 1672 bliver kaldet til Slotspræst, hvor han samtidig var Skriftefader for Eleonora Kristine. 1776 blev han kaldet til Præst i Køge, hvor han døde som Provst 1792, og her ligger han begravet sammen med sine 2 Hustruer og et Par Døtre.

4. Anne Andersdatter, der var gift med Oluf Knudsen, Præst i Vandborg. Af en indmuret Plade der, ses det, at hun er født i Nedergaard 1651. De havde Sønnen Emmike, der fulgte efter Faderen som Præst i Vandborg.

5. En unavgiven Datter nævnes hos Moderen i Skattemandtallene 1673-79.

Efter Karen Villadsdatters Død rykker Michel Nielsen ind som Enefæster i Nedergaard. Han havde før den Tid siddet paa den anden Halvdel, hvorlænge ved vi ikke. Om Michel ved vi ikke noget ud over, at han i nogle Aar nævnes som Kirkeværge. Han var gift med en Margrete Jensdatter, som vi heller ikke kender noget til. Michel Nielsen dør allerede 1693 og Margrete overlever ham til 1707. Foruden Døtrene Margrethe og Ane, som vi senere kommer til, var der ogsaa Karen, der blev gift med Poul Pedersen Knakkegaard, og saa Søønnerne Niels, Chr., Mikkell og Jens Mikkelsen. Mærkelig nok er der ingen af Søønnerne, der overtager Fæstet. Da Margrethe Michels datter 1696 bliver gift med Villum Christensen, er det ham, der bliver Mand i Nedergaard. Villum bliver sommetider kaldet Kjelstrup og den Chr. Tøgersen i Kjeldstrup, der optræder ved Mads Villumsens Daab 1682 maa være hans Fader, ligesom den Karen Villadsdatter, der dør i Kjeldstrup i 1707, 87 Aar gl., maa være hans Moder. Villum Christensen var første Gang gift med Ane Jensdatter, som sikkert er Datter af den Jens Jensen, der er hans Medfæster paa en mindre Gaard i Kaastrup. Jens Jensen og Villum var i flere Aar Kirkeværger og sammen med Peder Nielsen Bisgaard havde Villum Kirkens Tiende i Fæste for 27 Rigsdaler. I de første Aar i Kaastrup, synes der ikke at være noget i Vejen med hans Økonomi. Det er først, da han har været i Nedergaard i nogle Aar, at det begynder at knibe for ham. Aarsagen hertil kendes ikke, maaske Sønnen har haft nogen Skyld heri. Den 11. Aug. 1716 er de begge indstævnet til Tinge for et Beløb af 5 Rigsd. og 4 Mark, som Mads skylder en Hans Simonsen, Thisted, og som Villum skulde havde lovet at betale. Men Mads betalte ikke, og Villum undskyldte sig med, at han ikke havde lovet noget, hvad han nok heller ikke havde. Villum Christensen har nok ikke været nogen fremtrædende Mand. Det var Erik Christensen i Kaastrup, der stod op paa Tinge og forsvarede Villum og forlangte, at Hans Simonsen skulde fremlægge Beviser for, at Villum havde lovet at betale Beløbet. Hans Simonsen holdt imidlertid paa, at Villum skulde aflægge Ed, men det vilde Villum ikke, antagelig har han villet dække lidt over Sønnen. De blev da dømt til at betale Beløbet inden 15 dage, og det har de vel nok faaet betalt. Men i samme Maaned, d. 25. Aug., skete der noget, der var værre. Ejeren af Ullerupgaard, velædle Movrids Kønig Lelius mødte da frem paa Tinge med en Fordring til Villum og Mads paa 446 Rigsd. og 14 Skilling, som var fremkommen saaledes: Kongelig Skat for Juli Kvartal 1713 6 Rigsd. og 5 Mark. For Oktober Kvartal samme Aar 10 Rigsd. og 4 Mark. Endvidere til Krigsstyren 1 Rigsd. og 3 Mark. Skat igen for Januar 1714 6 Rigsdaler og 4 Mark. Desuden havde Hr. Lelius ogsaa udlagt følgende Beløb: 6 Rigsd. til Berregaard, Kølbygaard, 35 Rigsd. og 3 Mark til Peder Madsen i Thisted, og 10 Rigsd. til Rasmus Jørgensen ligeledes i Thisted. Saa var der resterende Plovdage og Stedsmaal af Gaarden 27 Rigsd. For 1711 resterede i Landgilde 4 Rigsd., for 1712 6 Rigsd. og for 1713 7 Td.

Byg vurderet til 5 Rigsd. 3 Mark og 4 Skilling. Og endelig var der i Arbejdspenge fra samme Aar 6 Rigsd. Hertil kom saa Husenes Brøstfældighed, som af Danemænd var takseret til 200 Rigsd. Der manglede 8 Plovbæster: 80 Rigsd., 22 Td. Byg: 20 Rigsd. 1 Mark, 3 Td. Rug: 4 Rigsd. og 10 Td. Havre: 5 Rigsd. Desuden en Vogn: 6 Rigsd. og 4 Mark, 1 Plov: 2 Rigsd. og 3 Mark, og en enkelt Ting til: 1 Rigsd.

Baade Villum og Mads var tilstede og blev bekendt med Sagen saaledes, at de den fordrede Sum inden 15 Dage har at betale der udi deres Bo, som Hr. Lelius forud for andre nyder. Saafremt de ikke betaler, haver de deres Fæste forbrudt. Her kunde det jo se ud til, at Mads var Medfæster af Nedergaard, hvilket var ret naturligt, da det var Fader og Søn, og de var gift med 2 Søstre, der begge var Døtre fra Nedergaard. Men det kunde ogsaa se ud til, at med den Ordning, der nu kommer i Stand, bliver Mads sat lidt ud af Spillet. Thi det er jo klart at dette Beløb, 446 Rigsd., kunde de ikke betale, hverken paa den ene eller anden Maade. Antagelig har de slet ikke kunnet betale noget, men da de bliver siddende i Gaarden, maa de jo paa en eller anden Maade have faaet en Ordning med Husbonden paa Ullerupgaard, saaledes at de Tid efter anden ikke alene har kunnet faaet Manglerne ved Bygninger og Inventar ud af Verden, men ogsaa faa de resterende Skatter og Afgifter betalt. Vi vil senere faa at se, hvorledes det kniber med at faa afviklet Gælden.

Villum Christensen døde 1729 74 Aar gl. Han er Tip-Tip-Tipoldefar til Statsminister Neergaard og til dennes Fætre Rigsdagsmændene Adolf Neergaard, Holstebrokredsen, og Edvard Neergaard, Hurupkredsen.

Den 12. Maj 1729 holdtes der Skifte i Nedergaard, som salig Villum Christensen beboede og fradøde, og Deling mellem hans Hustru Margrete Michelsdatter og hans Søn Mads Villumsen tjenende som Karl i samme Gaard, hvor da var mødt Enken med sin Lauværge Niels Bisgaard og Sønnen paa egne Vegne. I dette Skifte faar vi at se hvorledes Beboelsen var i Nedergaard paa den Tid.

Der nævnes Storstuen, Dagligstuen, Spisekammer og Fadebur, Vesterstuen, Ydervesterstuen, Køkken og Bryggers. Og vi faar ogsaa at se, hvad der var af levende Besætning. Der nævnes 8 Hopper med 2 Føl, 1 Hest og 4 Sortaaringer, 8 Køer, 2 Kvier, 4 Stude, 1 Ungnød, 5 Kalve og 8 mindre Kalve. Der nævnes 28 Faar med 20 Lam, 6 Væddere samt 4 Svin og en So med 6 Grise. Trods det, at der manglede en Del i Hestebesætningen, der var fastsat til 14 Plovbæster til Gaardens Drift, saa var det ikke nogen ringe Besætning paa den Tid, og skønt det var den 12. Maj, saa var Lader og Loftet heller ikke tomme, der nævnes saaledes 5 Læs Byg og 2 Føringer Ærter, som endnu var utærsket. Men ellers var der ingen synlig Velstand tilstede. Naar undtages 1 Kiste med Laas, 2 smaa Skrin og 2 Messinglysestager, som kunde tænkes at eksistere endnu, saa var Inventaret saa spartansk som mulig og kun lige til daglig Brug. Det hele, baade Besætning og Inventar beløb sig til 319 Rigsd. 5 Mark og 3 Skilling. Men Husbonden havde selvfølgelig ogsaa sine Krav parat, og som sædvanlig var det galt med Husenes Brøstfældighed. Vurderingsmændene Peder Nielsen, Lille Hillerslev, og Rasmus Jensen, Store Hillerslev, vurderede Manglerne ved Ralingshuset til 32 Rigsd. og 4 Mark, ved den store Lade til 51 Rigsd. og 2 Mark, ved den lille Lade til 13 Rigsd og ved det nørre Hus til 21 Rigsd. og endelig

ved det østre Hus 14 Rigsd. Og saa var der de 14 Plovbæster à 10 Rigsd. = 140 Rigsd. Da der allerede var lagt nogen Sæd i Jorden fordrede Husbonden kun 20 Td. Byg. Derforuden var der Mangler ved Vogne og Redskaber. Det hele beløb sig til 324 Rigsd. 1 Mark og 8 Skilling. I Sammenligning med Boets Værdi var det jo ikke saa galt, men der manglede endnu 200 Rigsd. fra den gamle Gæld efter Dommen 1716, og dem var der jo ingen Dækning for. Men Husbonden lod Naade gaa for Ret. Han slutter Skiftet saaledes: I hvorvel Boens Midler ikke kan dække Husbondens Afbetaling, saa haver han dog tilladt hende fremdeles at blive paa Gaarden, og hvis Inventarium, som forhen hende specificeret under hendes Lavværges Inspektion at forblive. Dermed var dette Skifte saaledes tilendebragt.

Inden Skiftet sluttede blev der spurgt baade Enken og Sønnen, om de havde noget at besvære sig over. Men det havde de ikke. Og Mads lovede, at han fremefter som tilforn vilde virke til sin Stedmoders Gavn og Bedste, og ligeledes lovede Enken, at hun vilde stræbe for Mads, hans Hustru og Børn, som hun for Gud og Mennesker kunde forsvare, saafremt de alle vilde være hende lydige, tro og behjælpelige i alt, hvad der vedkom Gaarden.

Margrethe Michelsdatter døde 1740, 72 år gl. Ved Skiftet efter hende var foruden Mads Villumsen, der baade var Stedsøn og Svoger til den Afdøde, ogsaa tilstede Anders Nielsen, Nordentoft, der var gift med afdødes Søsterdatter, tillige Michel Jensen i Kaastrup paa sin Fader Jens Mikkelsens Vegne, der var syg og skrøbelig og derfor ikke kunde møde. Samtlige Arvinger begærede ikke nogen Lod eller Del i den sal. Margrete Michels datters Efterladenskaber. Om hun har efterladt sig noget af Betydning vides ikke, men da der ved dette Skifte ikke nævnes noget om den gamle Gæld eller om de sædvanlige Brøstfældigheder ved Husene og Inventar, kunde det se ud til, at hun har faaet Økonomien rettet lidt op, foruden hun endda havde hjulpet Mads Villumsens Børn frem, det hun kunde. Inden hun døde, havde hun oplevet det, at en af Mads' Sønner Villum, der var opkaldt efter hendes Mand, naaede at tage sin Eksamen som Jurist. Og hun havde ogsaa godvilligen overladt Fæstet til Mads' ældste Søn Mikkell Madsen imod, at hun fik skikkelig Ophold og sømmelig Begravelse. I hendes Bestemmelser var der ogsaa tænkt paa Mads Villumsen og hans Kone. Skulde Mikkell Madsen og hans Kone dø inden hans salige Forældre, skal disses Ophold af Nedergaard vorde besørget. Det skulde gaa saaledes, at Mads overlevede Sønnen i 4 Aar. Først 1761 døde Mads Villumsen, 79 Aar gl. Hans Kone var da allerede død 1753. De efterlod flere Børn, og skønt det tager lidt Plads, maa vi se hvorledes Livet artede sig for nogle af disse Bøm, hvis Fader maa have haft en eller anden Skavank, og som Følge deraf det meste af sin Tid maatte tjene som Karl i Nedergaard.

1. Kresten Madsen Nedergaard, der ikke alene havde Orden i sin Økonomi, men ogsaa efter Datidens Forhold blev en velhavende Mand. Han var gift med Inger Christensdatter (Hagel) og de efterlod dem 3 Sønner:
 - a. Kristen Kristensen Neergaard, der var Fader til Kristen Neergaard, der 1805 købte Momtoft.
 - b. Yver Neergaard, der var Møller først i Østermølle og senere i Vintersmølle (ligger ved Thisted). Han var Fader til "Stærke Niels Yversen" og til Mads

Yversen, der var Skudehandler og sejlede paa Limfjorden.

- c. Villum Neergaard, der var med til at rejse den Kapital, der skulde udbetales, da ovennævnte Kristen Neergaard købte Momtoft, og derfor levede han sine sidste Dage paa denne Gaard, hvor han døde 1813.
2. Villum Madsen Neergaard, der blev en kendt Borger i København. Han har sikkert været en begavet Mand, og derfor er han bleven sat til Bogen. Den 11.-3. 1740 tog han exam. Jur. med Karakteren "beqvem". 1745 studerede han ved Universitetet i Jena og 1749 lader han sig indskrive ved Københavns Universitet som Vilhelmus Mattiæ Neergaard, Cimbrer, 34 Aar g.l. 1754 tog han Borgerskab i København som Farver. Senere kaldte han sig The- og Porcellænsandler. Det ser altsaa ikke ud til, at han har befattet sig særlig med Juraen. Ved Siden af sine Forretninger har han nærmest været Værthusholder, men af den finere Slags. I Badstuestræde, hvor han sikkert hele Tiden har haft sin Residens, var han Indehaver af et Kaffehus, som i mange Aar gik under Navnet "Neergaards Kaffehus". Allerede 1750 havde han her oprettet en "Dameloge", hvor Datidens kendte Frimurere optraadte. I Bruuns: København nævnes Villum Neergaard som Indehaver af en af de første saakaldte Selskabsklubber, hvor man under tvangfri Former kunde diskutere Politik. Senere oprettede Neergaard en finere Klub ovenpaa. Villum Neergaard var en kendt Mand i København og omgikkes med Datidens kendte Mænd. Han har været en Mand med mange Ideer, og han har sikkert ogsaa været en Mand, der har forstaaet at bruge Penge. Da han døde 1773 var han fallit, og det havde han nok været i flere Aar. I sin Dagbog skriver Luxdorf 1768, at Veyse er kommen til at skylde nogle og tyve Rigsdaler bort, som han har tabt ved Neergaards Fallit. Det har ikke været ene Smaapenge, det har drejet sig om. Villum var 1. Gang gift med Kirsten Lauridsdatter Lassen, der maaske har været velhavende. Da de ingen Børn havde, oprettedes der 1759 Testamente til Fordel for den længstlevende. 1764 blev Villum Neergaard gift 2. gang med Anna Mygind, der overlevede ham i mange Aar. Hun blev senere gift med Claus Stadius, der endnu 1793 nævnes som Indehaver af "Neergaards Kaffehus".

Villum Neergaard efterlod sig ingen Børn, men det kunde se ud til, at han har haft unge Slægtninge fra Kaastrup i Hjemmet. Saaledes nævnes ved Dødsboet foruden Enken en Søsterdatter, Anna Neergaard Hvas og en Søstersøn, Mads Neergaard Hvas. Da han kun er 15 Aar, har de nok haft varigt Ophold i Hjemmet.
3. Jens Madsen Neergaard, der var Postexpeditør i Thisted. Da han er født 1719, har han været en ganske ung Mand, da han 1736 bliver gift med Kirsten Olufsdatter, der var Enke efter Byskriver Jakob Stutz. Ved dette Ægteskab kom Jens Madsen ind i en pæn Omgangskreds. Ved deres Børns Daab var det det ansete Borgerskab i Thisted, der stod Faddere, men mærkeligt nok ingen fra Kaastrup. De havde 3 Børn sammen, der alle døde som smaa - Jens Madsen Neergaard blev 2. Gang gift med Johanne Tomasdatter, som var Enke efter P. Skytte og medbragte en Datter. Jens Madsen Neergaard døde 1782, og det ser heller ikke ud til, at han har været særlig velhavende. Ved Skiftet, der holdtes i Adelgade i Thisted, skyldte han Penge væk til Steddatterens Mand, Jørgen Holst, Skævegaard, der ogsaa var Parthaver i Boet. Kr. Vandet i Kaastrup havde 4 Rigsdaler til Gode. Hvis ikke de blev betalt, skulde han have et Chatol. For 34 Rigsdaler, som Jens Neergaard havde laant hos en Vilhelm Jensenius paa Thisted Amtstue, havde han sat "et lidet Sølvlommeur" i Pant.
4. Ane Madsdatter Nedergaard, der blev gift med Kr. Jensen Hvas. De havde mange Børn, men saa vidt det kan ses er Maren Hvas den eneste, der bliver i Kaastrup. Hun var gift med Poul Nielsen, der i mange Aar var Sognefoged og Lægdsmand i Kaastrup.
5. Mikkell Madsen, der som allerede nævnt, overtog Fæstet i Nedergaard 1740. Han døde allerede 1757 kun 53 Aar gl. Hans Enke Karen Andersdatter gifter sig igen 1760 med Lars Christensen Overgaard fra Kjelstrup. Allerede Aaret efter døde Karen Andersdatter, og Lars Christensen gifter sig igen med Pigen Bennet Jensdatter fra Lille Hillerslev. Lars Christensen blev heller ikke nogen gl. Mand. Han dør 1783 kun 57 Aar gl., og Enken sidder nu ene paa Gaarden til en af hendes Sønner, Kr. Larsen overtager den omtrent 1798. Kr. Larsen var gift med Karen Jensdatter, der var en Datter af Jens Mikkelsen og saaledes Faster til den senere Jens Mikkelsen. Kr. Larsen sad i Neergaard i mange Aar og overlod den til nogle ugifte Sønner, der gik under Navnet "di gammel Kaael". Efter dem overtog Kr. Mikkelsen Gaarden. Han var Søn af Sognefoged og Kammerraad Jens Mikkelsen og stammede i lige Linie fra Michel Nielsen, der døde som Fæster i Neergaard 1695. Det var altsaa en Efterkommer af den gamle Slægt, der nu rykkede ind i Neergaard, og det var en Mand, der havde Magt over det. Fra et meget velhavende Hjem kom han ikke tomhændet til Gaarden, som han sikkert er kommet billigt til, ikke alene paa Grund af sit Slægtskab med "di gammel Kaael", som han var Bestyrer for inden han overtog Gaarden, men ogsaa paa Grund af, at hans Kone Karen Marie Jespersen var opfødt i Nedergaard. Hun var Datter af Jesper Tomsen i Kaastrup, Søn af Tomas Jespersen, Skaarupgaard. Kristen Mikkelsen var lidt af en Matador i Kaastrup. Foruden Nedergaard overtog han ogsaa sin Kones Fødegaard og senere købte han en anden Gaard og et Husmandssted, saa han var nær ved at eje det halve Kaastrup. Han er sikkert den mest velhavende Bonde, der nogensinde har boet i Nedergaard. Kr. Michelsen og Karen Marie havde flere Børn, og Godset i Kaastrup blev igen delt. Og det skulde gaa saaledes, at Nedergaard til sidst gik helt ud af Slægtens Eje. Den ejes nu af Tomas Overgaard, der er en Efterkommer af den kendte Slægt fra Overgaard i Kjelstrup.

(Kilde: Historisk Årbog for Thisted amt 1964, side 333-348).